

РЕШЕНИЕ

№ 31985

гр. София, 12.08.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 33 състав, в
публично заседание на 07.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Галин Несторов

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **5136** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 68, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация /ЗЗДискр./.

Образувано е по жалба от министъра на образованието и науката и Министерството на образованието и науката (МОН), представлявано от министъра, чрез процесуален представител Ю. Т., началник на отдел в Дирекция „Правна“, срещу Решение № 106/18.03.2025 г. на Комисията за защита от дискриминация /КЗД/, постановено по преписка № 317/2023 г. Оспорването е насочено срещу решението в частта, с която:

1./ КЗД е установила, че министърът на образованието и науката, в качеството му на ръководител на МОН, е допуснал бездействие и неиздаване на указания за прилагане на Анекс № Д01-192/10.08.2023 г. към Колективен трудов договор (КТД) № 01-269/06.12.2022 г., с което е създал предпоставки за нарушение на чл. 4, ал. 3 ЗЗДискр. във връзка с чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. по защитен признак „лично положение“ спрямо лицето А. И. С.;

2./ КЗД е препоръчала на министъра на образованието и науката, представляващ МОН, занапред да съблюдава спазването на ЗЗДискр., като не допуска извършване на неравно третиране и дискриминация;

3./ КЗД е установила, че МОН, представлявано от министъра, заедно с останалите страни по Анекс № Д01-192/10.08.2023 г. към браншови КТД № 01-269/06.12.2022 г., чрез създаването на привидно неутрална разпоредба са допуснали нарушение на чл. 4, ал. 3 ЗЗДискр., като са създали предпоставки и условия за неравно третиране спрямо А. И. С. и

4./ КЗД е препоръчала на страните, подписали Анекс № Д01-192/10.08.2023 г. към КТД № 01-269/06.12.2022 г., занапред при колективното трудово договаряне, сключването на колективни

трудови договори и анекси към тях да съблюдават спазването на 33Дискр., като не допускат извършване или създаване на предпоставки за неравно третиране и дискриминация чрез привидно неутрални разпоредби.

В жалбата се твърди, че решението е неправилно и незаконосъобразно, постановено в нарушение на материалния закон и в несъответствие с целта на закона. Жалбоподателите поддържат, че спрямо А. И. С. не са извършени действия или бездействия от страна на министъра на образованието и науката или МОН, с които да са засегнати нейни права по защитен признак по 33Дискр. Излагат доводи, че предметът на спора не е дискриминационен, а представлява гражданскоправен, съответно трудовоправен спор относно прилагане на разпоредби по време и относно дължимост на трудово възнаграждение. Според жалбоподателите този спор следва да бъде разрешен от компетентния граждански съд, а не от КЗД. Поддържа се, че Анекс № Д01-192/10.08.2023 г. към КТД от 06.12.2022 г. не действа спрямо лица, чиито трудови правоотношения са били прекратени към датата на подписването му. Според жалбоподателите посочената в Анекса дата 01.01.2023 г. не представлява дата на влизане в сила на договорните клаузи, а начален момент, от който се увеличават работните заплати на лицата, притежаващи качеството работници или служители към момента на постигане на договореността - 10.08.2023 г. Твърди се още, че наличието на действащо трудово правоотношение е абсолютна предпоставка за реализиране на увеличението, тъй като трудовото възнаграждение е елемент от индивидуалния трудов договор. При прекратено трудово правоотношение, според жалбоподателите, не съществува правна възможност за изменение на трудовото възнаграждение чрез допълнително споразумение или чрез едностранна заповед на работодателя по чл. 118, ал. 3 от Кодекса на труда /КТ/.

Жалбоподателите оспорват извода на КЗД за наличие на защитен признак „лично положение“. Поддържат, че прекратяването на трудово правоотношение не представлява съществен, обективен и траен белег на личността. Според тях сравнимата група са лицата с прекратени трудови правоотношения към 10.08.2023 г., а не лицата, които са продължили да работят към датата на подписване на Анекса. Оспорва се и изводът, че становища или писма на МОН имат задължителен характер. Жалбоподателите поддържат, че изразеното становище представлява отговор по конкретен въпрос, няма задължителна юридическа сила и не обвързва адресатите, трети лица или органи. В съдебното заседание на 07.05.2026 г. жалбоподателят министърът на образованието и науката, редовно призован, не се представлява. Отделно процесуално становище от името на МОН в съдебното заседание не е заявено.

Ответникът - Комисия за защита от дискриминация, чрез процесуален представител юрисконсулт К., оспорва жалбата като неоснователна и недоказана. Моли съдът да остави в сила Решение № 106/18.03.2025 г. като постановено от компетентен орган, в рамките на неговите правомощия, в установената форма, при спазване на административнопроизводствените правила и в съответствие с материалния закон. В хода на съдебното производство КЗД е представила и писмено становище чрез процесуален представител, в което подробно поддържа законосъобразността на оспорения административен акт. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение

Заинтересованите страни — А. И. С.; директорът на ОУ „Л. К.“ - [населено място]; заместник-министърът на образованието и науката; Сдружение на директорите в средното образование в Република България; Независим учителски синдикат към КНСБ; Синдикат „Образование“ към КТ „Подкрепа“; Синдикат на българските учители към КНСБ; Съюз на ръководителите в системата на народната просвета в България, редовно призовани, не се представляват в съдебното заседание и не изразяват становище по основателността на оспорването.

Софийска градска прокуратура (СГП), редовно призована, не изпраща представител и не изразява становище.

Административен съд София-град, след като се запозна със събраните и приети по делото писмени доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Производството пред Комисията е образувано с Разпореждане № 985/29.12.2023 г. на председателя на КЗД по жалба с вх. № 44-00-4056/20.11.2023 г. и допълнение към нея с вх. № 44-00-4322/12.12.2023 г., подадени от А. И. С. срещу ОУ „Л. К.“ - [населено място], представлявано от директора, срещу директора С. М., срещу министъра на образованието и науката, представляващ МОН, срещу заместник-министъра на образованието и науката, както и във връзка с практиката по прилагане на КТД № 01-269/06.12.2022 г. и Анекс № Д01-192/10.08.2023 г. към него.

От доказателствата по административната преписка се установява, че пред КЗД жалбоподателката А. С. е твърдяла дискриминация по защитени признаци „лично положение“ и „възраст“ по чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр., както и нарушение на правото на равно възнаграждение за еднакъв или равностоен труд по чл. 14 ЗЗДискр.

С оглед тези оплаквания преписката е разпределена за разглеждане от петчленен разширен заседателен състав на КЗД по реда на чл. 48, ал. 3 ЗЗДискр.

В административното производство пред КЗД като жалбоподател е участвала А. И. С.. Като ответни страни са конституирани министърът на образованието и науката, представляващ МОН; директорът на ОУ „Л. К.“ - [населено място]; заместник-министърът на образованието и науката; Сдружение на директорите в средното образование в Р. България; Независим учителски синдикат към КНСБ; Синдикат „Образование“ към КТ „Подкрепа“; Синдикат на българските учители към КНСБ и Съюз на ръководителите в системата на народната просвета в Р. България.

От събраните доказателства се установява, че А. И. С. е работила като педагогически специалист в ОУ „Л. К.“ - [населено място]. Трудовото ѝ правоотношение е прекратено със Заповед № 256/12.06.2023 г. Към 01.01.2023 г. тя е била в действащо трудово правоотношение с училището и е полагала труд в системата на предучилищното и училищното образование.

На 10.08.2023 г. е подписан Анекс № Д01-192 към КТД № 01-269/06.12.2022 г. за системата на предучилищното и училищното образование. С Анекса е изменен чл. 27 от КТД, като са определени минимални основни работни заплати за системата на предучилищното и училищното образование, считано от 01.01.2023 г. В Анекса е предвидено, че осигурените средства от държавния бюджет за 2023 г. в размер на 524,0 млн. лв. (267 916 945,75 евро) се изразходват за увеличение, считано от 01.01.2023 г., на индивидуалните работни заплати на заетите в системата на предучилищното и училищното образование педагогически специалисти и непедagogически персонал, както и за съответните осигурителни вноски за сметка на работодателя.

След подписване на Анекса, А. С. е подала заявление до директора на ОУ „Л. К.“ - [населено място] за преизчисляване и изплащане на трудовото ѝ възнаграждение за периода от 01.01.2023 г. до прекратяване на трудовото ѝ правоотношение на 12.06.2023 г.

Директорът на училището е отказал изплащането на увеличението, като в становището си пред КЗД с вх. № 138/10.04.2024 г. е посочил, че отказът е мотивиран въз основа на указания или становища, получени по линия на МОН, както и на становище на Съюза на ръководителите в системата на народната просвета в Р. България.

В административното производство пред КЗД е постъпило становище вх. № 90-08-35/21.02.2024 г. от МОН, според което наличието на действащо трудово правоотношение към момента на подписване на Анекса на 10.08.2023 г., е абсолютна предпоставка за реализиране на увеличението. В становището МОН е поддържало, че датата 01.01.2023 г. не е дата на влизане в

сила на договорните клаузи, а начален момент, от който се увеличават работните заплати на лицата, които притежават качеството работници и служители към 10.08.2023 г.

В хода на административното производство са постъпили и становища на синдикални организации. Синдикат „Образование“ към КТ „Подкрепа“ е поддържал, че има основания да се приеме наличие на дискриминация спрямо лицата с прекратени трудови правоотношения в периода 01.01.2023 г. - 10.08.2023 г., на които не са изплатени възнагражденията с увеличен размер. Изразено е становище, че увеличението следва да се прилага за всички членове на страните по КТД, които са били в трудови правоотношения към датата 01.01.2023 г.

Независимият учителски синдикат към КНСБ също е изразил становище, че работници и служители с прекратени трудови договори до подписването на Анекса следва да поискат преизчисляване на трудовите си възнаграждения от 01.01.2023 г. до момента на прекратяване на трудовия договор. По преписката са приложени и материали от Синдиката на българските учители и КНСБ.

От становище вх. № 90-17-35/28.02.2024 г. на Министерството на финансите (МФ), събрано в административното производство, се установява, че със Закона за държавния бюджет на Р. България за 2023 г. за предучилищното и училищното образование са осигурени средства в размер на 465,0 млн. лв. (237 750 724,76 евро) за увеличение на заплатите на педагогическите специалисти и средства в размер на 59,0 млн. лв. (30 166 220,99 евро) за непедагогическия персонал във връзка с увеличението на минималната работна заплата. Общият размер на тези средства е 524,0 млн. лв. (267 916 945,75 евро), посочен и в Анекса.

След приключване на проучването по чл. 55 - чл. 56 3ЗДискр. е изготвен доклад-заключение по чл. 60, ал. 1 3ЗДискр., като страните са уведомени за приключване на проучването и за насрочване на преписката в открито заседание.

На 29.01.2025 г. е проведено открито заседание по преписката. Съставът на КЗД е приел и приобщил събраните писмени доказателства, счел е преписката за изяснена от фактическа и правна страна и я е обявил за решаване.

С Решение № 106/18.03.2025 г. КЗД е приела, че спорът е свързан с практиката по прилагане на Анекс № Д01-192/10.08.2023 г. към КТД № 01-269/06.12.2022 г. и с въпроса дали вследствие на тази практика е осъществено неравно третиране спрямо А. И. С.. Комисията е приела, че с приемането на Закона за държавния бюджет за 2023 г., с Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 4/2017 г. за нормиране и заплащане на труда и с Анекс № Д01-192/10.08.2023 г. е уредено увеличение на възнагражденията със задна дата от 01.01.2023 г. КЗД е счела, че нито Наредбата, нито Анексът съдържат изрично ограничение, че увеличението се отнася само за педагогическите специалисти и непедагогическия персонал с действащо трудово правоотношение към 10.08.2023 г. Според КЗД подобно ограничение би следвало да бъде изрично предвидено, за да бъде противопоставимо на лицата, които са полагали труд през периода, за който увеличението е предвидено със задна дата. КЗД е приела, че в периода от 01.01.2023 г. до 12.06.2023 г. А. С. е упражнявала трудова дейност като педагогически специалист наравно с останалите служители в училището. Поради това работодателят е следвало да й осигури равно възнаграждение за извършения еднакъв или равностоен труд по смисъла на чл. 14 3ЗДискр. Комисията е обосновала извод, че защитеният признак „лично положение“ е налице, като е свързан с конкретното упражняване на правото на труд и с положението на лице, което е работило през периода на обратно действие на увеличението, но чието трудово правоотношение е прекратено преди датата на подписване на Анекса.

Жалбата срещу горепосоченото Решение № 106/18.03.2025 г. е изпратена от КЗД на Административен съд София-град с придружително писмо, с което са посочени страните по

преписката и е приложена административната преписка.

С Разпореждане № 17577/22.05.2025 г. по адм. дело № 5136/2025 г. съдът е приел, че делото е подсъдно на Административен съд София-град, насрочил е делото, конституирал е страните и е указал доказателствената тежест.

С протоколно определение от 20.11.2025 г. АССГ е оставил без разглеждане жалбата на МОН като недопустима и е прекратил производството по делото в тази част. С Определение № 2512/09.03.2026 г. по адм. дело № 2042/2026 г. Върховният административен съд е отменил това определение и е върнал делото на същия съд за продължаване на съдопроизводствените действия. ВАС е приел, че МОН има пряк и непосредствен правен интерес да оспори решението на КЗД, тъй като в т. VI от диспозитива административният акт го засяга неблагоприятно.

При така установената фактическа обстановка и след анализ на събраните доказателства и становищата на страните, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е подадена срещу акт, който подлежи на съдебен контрол по реда на чл. 68, ал. 1 ЗЗДискр. във връзка с чл. 145 и сл. АПК.

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 АПК, доколкото решението е съобщено на страните на 26 март 2025 г. (известие за доставяне, л. 152 гръб), а жалбата е заведена в КЗД с вх. № 90-08-71/04.04.2025 г.

Съгласно чл. 147, ал. 1 АПК право да оспорват административен акт имат лицата, чиито права, свободи или законни интереси са нарушени или застрашени от него или за които актът поражда задължения.

Жалбата е допустима в частта, в която е подадена от министъра на образованието и науката срещу т. I и т. II от Решение № 106/18.03.2025 г., както и в частта, в която е подадена от МОН срещу т. VI и т. VII от решението, доколкото тези части засягат правната сфера на министъра и МОН.

Жалбата е недопустима в частта, с която се оспорват т. III, т. IV, т. V и т. VIII от решението, доколкото: т. III установява липса на дискриминация по признак „възраст“ от страна на министъра и е благоприятна за него; т. IV засяга директора на ОУ „Л. К.“ - [населено място], който не е жалбоподател; т. V установява липса на дискриминация по признак „възраст“ от страна на директора и не засяга неблагоприятно жалбоподателите и т. VIII установява липса на пряка дискриминация от страна на заместник-министъра на образованието и науката и също не създава неблагоприятни последици за жалбоподателите.

Жалбата е недопустима и в частта, с която чрез оспорване на т. VI и т. VII се засягат правата и задълженията на останалите страни по Анекс № Д01-192/10.08.2023 г., различни от МОН и министъра на образованието и науката. В тази част жалбоподателите не защитават собствена правна сфера, а права и интереси на самостоятелни правни субекти, които са конституирани като заинтересовани страни и разполагат със самостоятелно право на защита.

Липсата на правен интерес е основание жалбата да бъде оставена без разглеждане, а производството да бъде прекратено в съответната част, на основание чл. 159, т. 4 АПК.

Разгледана по същество в допустимата част, жалбата е неоснователна.

Съдът извършва проверка за законосъобразност на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК - компетентност, форма, съответствие с административнопроизводствените правила, съответствие с материалния закон и съответствие с целта на закона.

Съгласно чл. 170, ал. 1 АПК административният орган следва да установи фактическите основания, посочени в акта, както и изпълнението на законовите изисквания при издаването му.

Съгласно чл. 47 ЗЗДискр. КЗД установява нарушения на закона, установява извършителя и засегнатото лице, постановява предотвратяване и преустановяване на нарушението, дава

задължителни предписания и прави предложения и препоръки до държавни и общински органи за преустановяване на дискриминационни практики.

Производството е било образувано по жалба на засегнато лице по чл. 50, т. 1 ЗЗДискр. и е разгледано от петчленен разширен заседателен състав, съобразно чл. 48, ал. 3 ЗЗДискр., предвид твърденията за дискриминация по повече от един признак. Поради това съдът приема, че оспореното решение е постановено от компетентен административен орган и не е налице основание за отмяна на основание чл. 146, т. 1 АПК.

Решението е постановено в предвидената в закона писмена форма по чл. 59, ал. 2 АПК и съдържа фактическите твърдения, събраните доказателства, становищата на страните, правните изводи на състава и диспозитив. В него са индивидуализирани жалбоподателката пред КЗД, ответните страни, установените нарушения, правната квалификация и дадените препоръки. Не е налице основание за отмяна поради неспазване на установената форма по чл. 146, т. 2 АПК.

От административната преписка се установява, че страните са уведомени за започналото производство, изискани са становища и писмени доказателства, проведено е проучване, изготвен е доклад-заключение, страните са уведомени за приключване на проучването и е проведено открито заседание. Не се установява жалбоподателите да са били лишени от възможност да представят становище или доказателства пред КЗД. Напротив, по преписката е постъпило подробно писмено становище от МОН, в което са изложени основните възражения, поддържани и в жалбата пред съда. Не са налице съществени административнопроизводствени нарушения, които да са ограничили правото на защита на министъра на образованието и науката или МОН или да са повлияли върху крайния резултат на административното производство. Не е налице основание за отмяна и по чл. 146, т. 3 АПК.

Неоснователно е възражението на оспорващите, че спорът е единствено трудовоправен и поради това е извън компетентността на КЗД.

Действително спорът има трудовоправен елемент, тъй като се отнася до изплащане на увеличение на трудово възнаграждение. Това обаче не изключва приложението на ЗЗДискр., когато се твърди, че отказът за изплащане произтича от привидно неутрална разпоредба, критерий или практика, които поставят определена група лица в по-неблагоприятно положение по защитен признак.

КЗД не е присъдила трудово възнаграждение и не е разрешила осъдителен трудов спор. Комисията е упражнила самостоятелната си компетентност да провери дали при формулирането и прилагането на Анекс № Д01-192/10.08.2023 г. е допуснато нарушение на принципа на равно третиране.

Забраната за дискриминация по чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. обхваща всяка пряка или непряка дискриминация, основана включително на „лично или обществено положение“. Съгласно чл. 4, ал. 3 ЗЗДискр. непряка дискриминация е поставянето на лице или лица, носители на защитен признак, или на лица, които съвместно с тях търпят по-малко благоприятно третиране или са поставени в особено неблагоприятно положение, произтичащо от привидно неутрална разпоредба, критерий или практика, освен ако те са обективно оправдани със законова цел и средствата за постигането ѝ са подходящи и необходими.

В производството за защита от дискриминация действа правилото на чл. 9 ЗЗДискр., според което след като страната, която твърди дискриминация, представи факти, въз основа на които може да се направи предположение за дискриминация, ответната страна следва да докаже, че принципът на равно третиране не е нарушен.

В случая А. С. е представила факти, които са годни да обосноват предположение за по-неблагоприятно третиране: тя е работила като педагогически специалист в периода от 01.01.2023 г. до 12.06.2023 г.; увеличението е договорено със задна дата от 01.01.2023 г.; други педагогически

специалисти, полагали труд през същия период и продължили да работят към датата на подписване на Анекса, са получили увеличението; на нея ѝ е отказано изплащане за периода до прекратяване на трудовото правоотношение, тъй като към 10.08.2023 г. вече не е била в трудово правоотношение.

При тези факти КЗД правилно е приложила правилото за разпределение на доказателствената тежест по чл. 9 ЗЗДискр.

Неоснователно е и възражението, че сравнимата група следва да бъде ограничена само до лицата с прекратени трудови правоотношения към 10.08.2023 г.

Сравнимостта следва да се преценява според естеството на твърдяното право и спорното третиране. В конкретния случай спорното третиране се проявява при изплащане на увеличение на трудово възнаграждение за период, за който увеличението е договорено със задна дата. Затова релевантният критерий е дали лицето е полагало еднакъв или равностоен труд през периода, за който увеличението е предвидено, а не единствено дали лицето е било в трудово правоотношение към датата на подписване на Анекса.

За периода от 01.01.2023 г. до 12.06.2023 г. А. С. е работила като педагогически специалист в ОУ „Л. К.“ - [населено място]. Тя е била в сходно положение с останалите педагогически специалисти в същото училище, които са полагали труд през същия период и за които увеличението е било приложено.

Ако се приеме тезата на жалбоподателите, че сравнимата група са само лицата с прекратени трудови правоотношения към 10.08.2023 г., това би изключило сравнението с лицата, получили увеличението за същия период на положен труд. Подобен подход би обезсмислил проверката за равно третиране при възнаграждение за еднакъв или равностоен труд.

Съдът приема, че КЗД правилно е счела, че А. С. следва да бъде сравнявана с педагогическите специалисти, които са полагали труд в същата система и за същия период, за който увеличението е предвидено със задна дата.

Неоснователно е възражението, че защитеният признак „лично положение“ не е изпълнен със съдържание. ЗЗДискр. не съдържа легална дефиниция на признака „лично положение“. Това налага съдържанието му да бъде определяно конкретно, с оглед фактическата ситуация, в която лицето е поставено. В случая КЗД не е приела абстрактно, че всяко прекратяване на трудово правоотношение представлява защитен признак. Изводът на Комисията е основан на конкретна съвкупност от факти - С. е упражнявала педагогическа професия в системата на училищното образование; работила е през периода на обратно действие на увеличението; трудовото ѝ правоотношение е прекратено преди подписване на Анекса; поради това е изключена от увеличение за вече положен труд. Тази конкретна трудова и социална ситуация е свързана с упражняване на правото на труд. При осъществяване на трудовите права и задължения не се допуска пряка или непряка дискриминация съгласно чл. 8, ал. 3 КТ. Следователно, признакът „лично положение“ е правилно конкретизиран като положението на лице, което е полагало труд през периода, за който увеличението е предвидено със задна дата, но е третирано по-неблагоприятно единствено поради обстоятелството, че трудовото му правоотношение е било прекратено преди датата на подписване на Анекса.

Анекс № Д01-192/10.08.2023 г. използва формулировката „заетите в системата на предучилищното и училищното образование“, без изрично да посочва към кой момент се преценява това качество - към 01.01.2023 г., от която дата увеличението има действие, или към 10.08.2023 г., когато анексът е подписан.

Тази формулировка е привидно неутрална, защото не съдържа изрично разграничение между лица, които са продължили да работят към 10.08.2023 г., и лица, които са работили през периода

на обратно действие, но трудовите им правоотношения са прекратени преди тази дата.

При практическото ѝ прилагане обаче е възникнала разлика в третирането. Лицата, които са полагали труд от 01.01.2023 г. и са продължили да бъдат в трудово правоотношение към 10.08.2023 г., са получили увеличението за минал период, а лицата, които са полагали труд през същия период, но трудовите им правоотношения са прекратени преди 10.08.2023 г., не са получили увеличението за вече положения труд.

Именно този практически резултат е релевантен за приложението на чл. 4, ал. 3 ЗЗДискр. Непряката дискриминация не изисква разпоредбата да съдържа изрично дискриминационно разграничение. Достатъчно е привидно неутрална разпоредба, критерий или практика да поставя определено лице или група лица в особено неблагоприятно положение, освен ако това е обективно оправдано със законова цел и средствата за постигането ѝ са подходящи и необходими. Възражението, че писмата или становищата на МОН не представляват задължителни административни актове, не води до различен извод. За наличието на непряка дискриминация е от значение не формалната правна природа на документа, а фактическото въздействие на възприетия критерий или практика.

По преписката се установява, че отказът на директора е мотивиран с разбирането, че лицата с прекратено трудово правоотношение към датата на подписване на Анекса не могат да получат увеличение за минал период. Това разбиране е било поддържано и от МОН в административното производство.

Дори тези становища да не са задължителни административни актове, те са част от фактическата среда, в която е формирана и приложена ограничителната практика. Следователно, КЗД законосъобразно ги е обсъдила при преценката дали е налице практика по смисъла на чл. 4, ал. 3 ЗЗДискр.

Неоснователен е и доводът, че при прекратено трудово правоотношение не съществува правна възможност за изменение на трудовото възнаграждение.

Този довод е относим към трудовоправния аспект на спора, но не оборва извода на КЗД за наличие на по-неблагоприятно третиране. От значение за настоящото производство е, че увеличението е договорено за период, през който А. С. действително е била в трудово правоотношение и е полагала труд. Не се претендира увеличение за период след прекратяване на трудовото правоотношение, а преизчисляване за периода от 01.01.2023 г. до 12.06.2023 г., през който правоотношението е съществувало.

КЗД правилно е приела, че щом увеличението е предвидено със задна дата, релевантен е моментът, от който увеличението поражда действие - 01.01.2023 г. При липса на изрично ограничение в Анекса не може по тълкувателен път да се изключват лица, които са работили през периода на обратно действие.

Ако страните по Анекса са целели ограничаване на увеличението само до лицата с действащо трудово правоотношение към 10.08.2023 г., това е следвало да бъде изрично и ясно предвидено. При липса на подобен текст ограничителното прилагане е довело до изключване на лица, които са полагали труд през релевантния период.

По делото не са установени обстоятелства, които да доказват, че изключването на А. С. от увеличението за периода 01.01.2023 г. - 12.06.2023 г. преследва законова цел и че използваните средства са подходящи и необходими.

МОН поддържа, че ограничението произтича от трудовото законодателство и от необходимостта трудовото възнаграждение да бъде елемент от действащо трудово правоотношение. Този довод обаче не обяснява защо лице, което е било в действащо трудово правоотношение през целия период, за който претендира увеличение, следва да бъде изключено само защото към датата на

подписване на Анекса трудовото му правоотношение вече е било прекратено.

Не е доказано, че изплащането на увеличение за минал период, през който трудът е реално положен, би било несъвместимо със законова цел или би довело до правно недопустим резултат. Не е доказано и че ограничителният критерий, а именно наличие на действащо трудово правоотношение към 10.08.2023 г., е необходим и пропорционален.

При това положение КЗД правилно е приела, че не е доказано обективно оправдание на неблагоприятния резултат.

По отделните оспорени точки от решението на КЗД настоящият съдебен състав приема следното:

По точка I е законосъобразно решението. КЗД правилно е приела, че министърът на образованието и науката, в качеството му на ръководител на МОН, не е осигурил ясни и недвусмислени указания за прилагане на Анекс № Д01-192/10.08.2023 г., които да предотвратят разнопосочната практика и неблагоприятното третиране на лицата, работили през периода на обратно действие на увеличението, но с прекратени трудови правоотношения към 10.08.2023 г. Формулировката в диспозитива на КЗД следва да се разбира в смисъл на липса на ясни, прецизни и съобразени със 33Дискр. указания, а не като пълна липса на каквато и да било кореспонденция или становища. Поради това, изводът на Комисията е ясен и позволява съдебен контрол.

По точка II е законосъобразно. Съгласно чл. 47, т. 6 33Дискр. КЗД има правомощие да прави препоръки до държавни органи за преустановяване на дискриминационни практики и за недопускане на бъдещи нарушения. Препоръката към министъра да съблюдава спазването на 33Дискр. е в рамките на това правомощие и съответства на установеното по т. I нарушение.

По точка VI е законосъобразно **в частта**, в която засяга МОН. Министерството е страна по Анекс № Д01-192/10.08.2023 г. към браншовия КТД и е участвало в договарянето на текст, който не съдържа достатъчно яснота относно момента, към който се преценява качеството „заети в системата“. При последващото прилагане на този текст се е стигнало до различно третиране на лица, които са полагали труд през периода на обратно действие, но трудовите им правоотношения са били прекратени преди датата на подписване на Анекса.

По точка VII е законосъобразно **в частта**, в която засяга МОН. Препоръката при бъдещо колективно трудово договаряне да се съблюдава 33Дискр. и да не се създават предпоставки за неравно третиране чрез привидно неутрални разпоредби е в рамките на правомощието на КЗД по чл. 47, т. 6 33Дискр.

В заключение, оспореното решение съответства и на целта на закона - предотвратяване и преустановяване на дискриминационни практики и осигуряване на ефективна защита срещу неравно третиране. КЗД не е подменила компетентността на гражданския съд по трудови спорове, а е разгледала отделния въпрос дали при формулирането и прилагането на Анекса е допуснато по-неблагоприятно третиране по защитен признак.

От изложеното следва, че в допустимата част не са налице основания за отмяна по чл. 146 АПК. Оспореният административен акт е постановен от компетентен орган, в предвидената форма, без съществени административнопроизводствени нарушения, при правилно приложение на материалния закон и в съответствие с целта му.

По разностите:

С оглед изхода на делото, частично прекратяване на производството и отхвърляне на жалбата в останалата допустима част, ответникът има право на разноски по чл. 143, ал. 3 АПК. КЗД е представлявана в съдебното заседание от юрисконсулт, който своевременно е поискал присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Юрисконсултското възнаграждение се присъжда в полза на юридическото лице, в чиято структура се намира представляваният административен орган. Поради това, разностите следва да бъдат възложени на Министерството на образованието

и науката, което е юридическо лице на бюджетна издръжка по чл. 42, ал. 2 от Закона за администрацията (ЗА) и обезпечава дейността на министъра като орган на изпълнителната власт. Съдът приема, че размерът на юрисконсултското възнаграждение следва да бъде определен на 51,13 (петдесет и едно евро и тринадесет цента) евро, съобразно чл. 143, ал. 3 АПК, във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ (ЗПП) и приложимата Наредба за заплащането на правната помощ (НЗПП).

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 33-ти състав

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалбата на министъра на образованието и науката и Министерството на образованието и науката, представлявано от министъра, срещу Решение № 106/18.03.2025 г. на Комисията за защита от дискриминация, постановено по преписка № 317/2023 г., в частта, с която се оспорват т. III, т. IV, т. V и т. VIII от решението;

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалбата на министъра на образованието и науката и Министерството на образованието и науката, представлявано от министъра, срещу Решение № 106/18.03.2025 г. на Комисията за защита от дискриминация, постановено по преписка № 317/2023 г., в частта, с която се оспорват т. VI и т. VII от решението относно останалите страни по Анекс № Д01-192/10.08.2023 г. към браншови КТД № 01-269/06.12.2022 г., различни от Министерството на образованието и науката и министъра на образованието и науката като

ПРЕКРАТЯВА производството по адм. дело № 5136/2025 г. по описа на Административен съд София-град в горепосочените части;

ОТХВЪРЛЯ жалбата на министъра на образованието и науката и Министерството на образованието и науката, представлявано от министъра, срещу Решение № 106/18.03.2025 г. на Комисията за защита от дискриминация, постановено по Преписка № 317/2023 г., в останалата допустима оспорена част, а именно: относно т. I, т. II, т. VI в частта, засягаща Министерството на образованието и науката, и т. VII в частта, засягаща Министерството на образованието и науката/министъра на образованието и науката;

ОСЪЖДА Министерството на образованието и науката да заплати на Комисията за защита от дискриминация юрисконсултско възнаграждение в размер на 51,13 (петдесет и едно евро и тринадесет цента) евро.

Решението в частта, с която жалбата е оставена без разглеждане и производството е прекратено, подлежи на обжалване с частна жалба пред Върховния административен съд в 7-дневен срок от съобщаването му.

Решението в останалата част подлежи на касационно обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

Преписи от решението да се изпратят на страните!

СЪДИЯ: